

Inicjatywa nagrody Profilaktyk Roku narodziła się w grudniu 2020 w czasie epidemii COVID-19. Jej pomysłodawcom towarzyszyło przekonanie, że w okresie szczególnej potrzeby działań profilaktycznych, a zarazem szczególnego ich niedoboru, potrzebne jest podniesienie rangi profilaktyki oraz statusu osób, które się tą dziedziną zajmują.

Zarząd IPZIN podjął decyzję, że pomimo krótkiego czasu (niewiele ponad miesiąc od pomysłu do realizacji), nagrodę należy przyznać już za rok 2020. Konsekwencją tej decyzji jest uproszczony tryb przyznania nagrody za rok 2020.

Obecny regulamin stanowi podstawę do przyznania nagrody Profilaktyk Roku za rok 2020. W przyszłości regulamin zostanie rozbudowany m.in. o bardziej szczegółową procedurę zgłaszania i oceniania kandydatów.

REGULAMIN

Nagrody Profilaktyk Roku za szczególne osiągnięcia w dziedzinie profilaktyki problemów i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży

I. Zasady i założenia ogólne:

1. Nagroda Profilaktyk Roku jest inicjatywą Fundacji Instytut Profilaktyki Zintegrowanej (IPZIN), a regulamin nagrody Profilaktyk Roku jest zatwierdzany przez Zarząd IPZIN. Inicjatywa ta została podjęta przez IPZIN w trosce o należyte docenienie profilaktyki jako dziedziny oraz osób, których działania profilaktyczne wyróżniają się jakością i innowacyjnością (w skali ogólnopolskiej nie ma podobnej inicjatywy z wyjątkiem niektórych samorządów przyznających nagrody lokalne).
2. Nagroda ma charakter ogólnopolski, a kandydatami do jej otrzymania mogą być profilaktycy, którzy spełniają kryteria opisane w dalszej części regulaminu.
3. Nagroda Profilaktyk Roku ma charakter niezależny. Nie jest planowane obejmowanie jej takimi formami patronatu ze strony instytucji państwowych czy firm prywatnych, które mogłyby prowadzić do utraty tej niezależności.
4. O przyznaniu nagrody decyduje Kapituła, której skład i zadania są opisane poniżej.
5. Nagroda jest przyznawana w sposób uroczysty podczas Gali „Profilaktyk Roku” odbywającej się stacjonarnie lub online.
6. Każdy nagrodzony otrzymuje: nagrodę finansową, dyplom z uzasadnieniem Kapituły oraz odznakę „Złote Ogniw” stanowiącą symbol nagrody. Wyjaśnienie tego symbolu będzie miało miejsce w trakcie pierwszej Gali.
7. Sponsorami nagrody są indywidualni, anonimowi darczyńcy. Wysokość nagrody zostanie podana w trakcie pierwszej Gali.
8. Laureat nagrody może używać tytułu „Profilaktyk Roku 2020” oraz tytułu „laureat nagrody Złote Ogniw dla Profilaktyka Roku 2020”.

II. Kryteria nagrody oraz zasady zgłaszania kandydatów:

1. Nagrodzona osoba może być profilaktykiem-praktykiem, wychowawcą, badaczem, samorządowcem, koordynatorem działań profilaktycznych lub społecznikiem działającym na rzecz profilaktyki.
2. Nagroda przeznaczona jest dla osoby, która zdaniem Kapituły w danym roku szczególnie wyróżniła się w działaniach w obszarze profilaktyki problemów i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.
3. W ocenie osiągnięć kandydata do nagrody brane będzie zarówno znaczenie jego bezpośredniej pracy na rzecz profilaktyki, jak też szerszy wpływ działań kandydata na pracę innych profilaktyków i wychowawców.
4. Podstawowym kryterium merytorycznym, które muszą spełniać kandydaci jest zgodność ich działań z podejściem opisanym jako strategia *Siedmiu dźwigni skutecznej profilaktyki*. Skrótowy opis tej strategii został dołączony do regulaminu jako Załącznik 1.
5. Wśród kryteriów oceny osiągnięć kandydata istotna będzie m.in. innowacyjność prowadzonych działań, pozytywny odbiór przez uczestników, pozytywna opinia innych profilaktyków, trwałość rezultatów działań kandydata oraz znaczenie inspiracyjne jego działań dla innych profilaktyków.
6. Laureat nagrody Profilaktyk Roku to osoba, która jest profesjonalnym i osobowym przykładem dla innych profilaktyków, ale także dla młodzieży. Dlatego kandydatów do nagrody musi cechować zgodność własnego życia osobistego z tym, czego uczą innych.
7. Celem nagrody jest docenienie wkładu w profilaktykę tych osób, które wcześniej nie należały do grona specjalistów o ugruntowanej, ogólnopolskiej rozpoznawalności.
8. Wybór i ocena kandydatów do nagrody oraz wyłonienie laureata jest zadaniem Kapituły nagrody Profilaktyk Roku.

III. Skład i zasady działania Kapituły:

1. Skład Kapituły zostaje powołany przez Zarząd IPZIN.
2. Członkami Kapituły mogą być osoby, które mają szerokie doświadczenia w dziedzinie profilaktyki i których podejście jest zgodne ze strategią *Siedmiu dźwigni skutecznej profilaktyki*.
3. Skład Kapituły powinien odzwierciedlać różnorodność istotnych dla profilaktyki ról profesjonalnych: profilaktycy-praktycy, samorządowcy, pracownicy szkół, badacze, specjaliści z zakresu poradnictwa, osoby mające doświadczenie profilaktyczne na poziomie zarządzania instytucjami.
4. Uchwałą zarządu IPZIN z 8 stycznia 2020 do Kapituły zostało powołanych 5 osób:
  - i. Dorota Żyro – psycholog, doświadczony specjalista z zakresu poradnictwa psychologicznego, długoletni wicedyrektor Ośrodka Rozwoju Edukacji, obecnie wiceprezes Zarządu IPZIN
  - ii. Wioletta Wiśniewska - pedagog, autorka i realizatorka programów profilaktycznych, terapeutka uzależnień, doświadczony pedagog szkolny, obecnie pracuje w szkole podstawowej w Wołominie
  - iii. Wojciech M. Słonina – profilaktyk, długoletni pracownik Centrum Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Wieliczce, Zespołu ds Profilaktyki UMiG, ZPP MGOPS w Wieliczce, autor i realizator programów profilaktycznych
  - iv. Piotr Szczukiewicz – doktor psychologii, psychoterapeuta w Specjalistycznej Poradni Psychoprofilaktyki i Terapii Rodzin w Lublinie, autor licznych publikacji z zakresu poradnictwa psychologicznego i psychoprofilaktyki, wykładowca Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

- v. Szymon Grzelak – doktor psychologii, autor i realizator programów profilaktycznych, badacz problemów młodzieży, autor licznych publikacji, prezes Zarządu IPZIN
5. Do składu Kapituły mogą być zapraszani kolejni laureaci nagrody.
6. W swoich decyzjach Kapituła dąży do konsensusu, jednak w przypadku różnicy zdań decyduje większością głosów.
7. Terminy spotkań Kapituły wyznacza Zarząd IPZIN.
8. Sprawy nieobjęte regulaminem, a wyniki w czasie pracy Kapituły pozostają do rozstrzygnięcia w trybie konsensusu, a jeśli to niemożliwe, w trybie głosowania.
9. Członkowie Kapituły zobowiązani są do nieujawniania spraw będących przedmiotem obrad Kapituły.
10. Podstawowym zadaniem Kapituły jest akceptowanie kandydatów oraz wyłanianie laureata.
11. Przyznanie nagrody za rok 2020 przebiega na podstawie uproszczonej procedury w związku z krótkim czasem od pomysłu do pierwszej Gali (informacje o utworzeniu nagrody Profilaktyk Roku nie będą znane opinii publicznej wcześniej niż w czasie kampanii informacyjnej zapraszającej na pierwszą Galę). Wybór kandydatów i wyłonienie laureata zostało dokonane przez Kapitułę w oparciu o własne rozeznanie członków Kapituły dotyczące z jednej strony działań profilaktycznych w roku 2020, a z drugiej osób, które w tych działaniach szczególnie się wyróżniły.
12. Prawo do zgłaszania kandydatów za rok 2020 mają członkowie Kapituły. W kolejnych latach prawo to zostanie znacznie poszerzone, aby kandydatów mogły zgłaszać różne osoby i środowiska.

IV. Postanowienia końcowe:

1. Informacja o tym kto zostanie laureatem nagrody za dany rok będzie podawana w trakcie uroczystej Gali.
2. Zaproszenia na Galę powinny być rozsyłane do jak największej liczby instytucji i osób, które zajmują się profilaktyką.
3. Gala nagrody Profilaktyk Roku za dany rok powinna się odbyć najpóźniej do końca pierwszego kwartału roku kolejnego.
4. Wszelkie istotne zmiany w regulaminie nagrody powinny być dokonywane w terminie nie później niż do 30 września roku, którego dotyczy nagroda.